

Címzett: Alkotmánybíróság
Ügyszám: IV/02539/2022.
Tárgy: Indítvány-kiegészítés

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Hüttl Tivadar ügyvéd

mint a

[Indítványozó] korábban csatolt meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselője a **IV/02539/2022.** számon folyamatban lévő alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozata 35. §-al összhangban, figyelemmel a T. Alkotmánybíróság hasonló ügyben meghozott 3189/2023. (IV. 22.) AB végzésre (továbbiakban: AB végzés), az alábbi indítvány kiegészítést teszi.

Az indítvány kiegészítését az AB végzés mellett az indokolja, hogy az indítvány benyújtása óta eltelt idő alatt az Indítványozó a Bírői Döntésből fakadó kötelezettségeknek (lásd 1. pont) való megfelelés során közvetlenül megtapasztalta, hogy ezen kötelezettségek milyen hátrányos következményekkel járnak a sajtószabadság által védett tevékenységére nézve.

Az Indítványozó — figyelemmel az AB végzésben foglaltakra — az indítvány alapjogkorlátozás mibenlétét taglaló 2. b) I. pontját az alábbiakkal kívánja kiegészíteni, a panaszában foglaltakat egyebekben fenntartja.

1. Ahogy arra az indítvány is rámutat, az ügy tárgyát képező Kfv.V.37.365/2022/10. számú végzés (a továbbiakban Bírői Döntés) alapján a Kúria álláspontja szerint az indítványozó adatkezelésének jogalapja a GDPR 6. Cikk (1) bekezdés f) pontja, ezért őt érdekmérlegelési, dokumentálási, és előzetes tájékoztatási kötelezettség terhelte a cikk megírásakor [lásd Bírői Döntés (49)-(59) bekezdéseit]. Az Indítványozó hangsúlyozza, hogy a Bírői Döntés eredményeképpen hatályban marad a NAIH 2020/838/2. határozatának indítványozót elmarasztaló 1.3. pontja, amely egyrészt kötelezi az Indítványozót tájékoztatási kötelezettségének teljesítésére (1.3.1.); másrészt a jövőbeli tevékenységére vonatkozóan érdekmérlegelési kötelezettséget ír elő (1.3.2.); harmadrészt kötelezi arra, hogy előzetes tájékoztatással kapcsolatos gyakorlatát átalakítsa.
2. Ezek alapján a Bírői Döntés az újságírói munkát, mint a sajtószabadsághoz fűződő alapjog gyakorlását közvetlenül korlátozta. Az Indítványozó álláspontja szerint a sajtószabadság közvetlen sérelmét jelenti az, ha az alapjoggyakorlást később az arra jogosult szervek alaptörvény-ellenesen jogellenesnek minősítik, és az alapjoggyakorlás az alapjogot gyakorlóra nézve negatív jogkövetkezményt von maga után. A Bírői Döntés azért

korlátozza közvetlenül a sajtószabadságot, mert a megjelent cikkel kapcsolatban, az újságírói munkával közvetlenül összefüggő többlet-követelményeket (érdekmérlegelési-, dokumentálási-, előzetes tájékoztatási kötelezettség) határoz meg, amelyeket az újságírónak a döntés alapján be kellett volna tartania, és e követelmények be nem tartása miatt a döntésből egyrészt a konkrét cikk kapcsán jogellenesség megállapítása, másrészt a jövőre nézve az újságírói tevékenység átalakítása következik.

3. Az Indítványozó ebben a tekintetben hangsúlyozza, hogy a sajtószabadság korlátozását nem csak a közvetlenül a sajtótermékek tartalmát korlátozó intézkedés vagy követelmény valósítja meg, hanem az újságírói munkával közvetlenül összefüggő, azt elnehezítő más rendelkezés is. Az indítványozó mutatis mutandis hivatkozik az Alkotmánybíróság 19/2016. (X. 28.) AB határozatára, amelyben az ügy alapját az képezte, hogy a Kúria a politikai- és társadalmi célú reklám elhatárolásánál a műsorszolgáltató kötelezettségévé tette, hogy figyelemmel legyen a közbeszéd aktuális állapotára. Az Alkotmánybíróság az indítványt befogadta, és érdemben vizsgálta, hogy ez a többletkötelezettség összhangban van-e a műsorszolgáltató Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdéséből következő médiatartalom-szerkesztésre vonatkozó szabadságával. Az Alkotmánybíróság megállapította az alapjog sérelmét arra hivatkozva, hogy a Kúria döntése a törvényi szabályoknál *“lényegesen szélesebb körű vizsgálatot igénylő, és objektív módon be nem határolható többletkötelezettséget telepített a műsorszolgáltatóra. A Kúria döntése alkalmas arra, hogy – mintegy öncenzúraként – a műsorszolgáltatót visszatartsa társadalmi célú reklámok közzétételétől.”* {19/2016. (X. 28.) AB határozat [52]} A döntés tehát rámutat, hogy a sajtó- és média szabadságát nem csak a konkrét tartalmi követelmények korlátozhatják, hiszen az idézett határozatban nem az volt a kérdés, hogy az adott műsorszám közölhető-e, hanem az, hogy milyen feltételek mellett. Vagyis, a műsorszolgáltatóra telepített többletkötelezettség megalapozta az alapjogkorlátozást, és ezért a T. Alkotmánybíróság a panaszt befogadta és érdemben elbírálta.
4. Jelen ügyben a Bírói Döntés következményeként az újságíróra telepített kötelezettségek nem pusztán adminisztratív jellegűek, hanem az újságírói munkával közvetlenül összefüggenek, és a sajtószabadság gyakorlását közvetlenül befolyásolják, elnehezítik. Az, hogy az újságírót a cikk megírásakor milyen adatvédelmi kötelezettségek terhelték, a sajtószabadsággal gyakorlásával közvetlen összefüggésben van, és ezen kötelezettségek az alapjog-gyakorlást közvetlenül korlátozzák - nem véletlen, hogy maga a GDPR is akként rendelkezik, hogy a tagállamoknak össze kell egyeztetniük a személyes adatok védelméhez való jogot és az újságírói tevékenységet (82. cikk). A Bírói Döntésből következő többlet-követelmények olyan mértékű és természetű feladatot telepítenek az újságíróra, amelynek következményeként a sajtótermék reálisan csak jelentős késéssel és többlet-erőforrás ráfordítással jelenhetett volna meg. Figyelemmel a sajtó idő-szenzitív működésére, ez a késedelem közvetlenül érinti az újságírói munkát, annak lényeges körülményeit.
5. Hangsúlyozandó, hogy a Bírósági Döntéssel helybenhagyott NAIH határozat nem pusztán a múltbeli jogsértést állapította meg, hanem a jövőre vonatkozó, az adatkezeléssel

összefüggő érdekmérlegelési, dokumentálási és tájékoztatási gyakorlat átalakítására kötelezte az Indítványozót. Az Indítványozó jelenleg is kénytelen eleget tenni az adatvédelmi hatóság elvárásainak, amely jelentős idő- és munkaigénnyel jár.

6. Az indítványozó mindezek alapján rámutat, hogy az alapjog-korlátozás a konkrét per alapját képező cikk megjelenésére és a sajtószerv jelenlegi és jövőbeli adatkezeléssel összefüggő tevékenységére - mint a sajtószabadság alapjogának gyakorlására - közvetlenül kihat, amennyiben Bírői Döntésből a cikk megírásával kapcsolatban következnek adatvédelmi követelmények az sajtószervre nézve, amely kötelezettségeket be kellett volna tartania, és ennek hiányában a tevékenysége utólagosan jogellenesnek minősült. Az indítványozó hangsúlyozza, hogy ehhez a jogsérelemhez képest másodlagos jogsérelemként hivatkozott a Bírői Döntés dermesztő hatására.

Jelen beadványt az Indítványozó elektronikus és postai úton egyaránt megküldi.

Budapest, 2023.04.21.

Tisztelettel:

Képv.: dr. Hüttl Tivadar